

Program Bezpieczne miasto

Program prewencji kryminalnej miasta Piły na lata 1996 - 2005
przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Pile w dn. 28.11.1995 r.

Uzasadnienie

Program Bezpieczne miasto w państwach zachodnich wprowadzany jest już od lat. Jego twórcy wyszli z założenia, że „na ograniczenie przestępczości mają wpływ nie tylko działania policji”.

Do podobnego programu przymierza się także wiele miast polskich. Jego celem jest m.in. ograniczenie przestępczości i zmniejszenie strachu przed staniem się ofiarą. Chodzi o stworzenie systemu ochrony mieszkańców i ich mienia poprzez poprawę zabezpieczenia, edukację i poradnictwo. Realizacja programu możliwa jest przy poparciu społeczeństwa.

Ważnym elementem współdziałania Rady Miejskiej i Zarządu Miasta jako jedynymi posiadającymi uprawnienia, które mogą w sposób pośredni lub bezpośredni wpływać na aktywność obywateli jest włączenie wielu podmiotów mających wpływ na stan bezpieczeństwa do niniejszego programu.

Samorząd terytorialny będzie spełniał rolę koordynatora w walce z przestępczością i wszelkimi przejawami patologii, a tym samym wzrośnie poczucie bezpieczeństwa obywateli.

Wiceprezydent Miasta Piły

(-----)

Zbigniew Kosmatka

Bezpieczne miasto

Program prewencji kryminalnej

Wstęp

Z ocen stanu zagrożenia przestępczością za ostatnie lata wynika, że społeczeństwo pomagając Policji w walce z negatywnymi zjawiskami pomaga tym sobie.

Dlatego też wzorem państw zachodnich, w których istnieje od lat „Program zapobiegania przestępczości” uznaje się za niezbędne włączenie w system przedsięwzięć profilaktycznych wszystkich instytucji i agend mających wpływ na poziom bezpieczeństwa społecznego.

Główną przesłanką takiego modelu pracy jest zaktywizowanie i skoordynowanie działań społecznych na rzecz poprawy własnego bezpieczeństwa. Z punktu widzenia Policji wzrost akceptacji i szacunku do prawa ze strony społeczeństwa odzwierciedlać się będzie w efektywniejszym zapobieganiu przestępczości, mniejszą obawą przed staniem się ofiarą przestępstwa, zwiększy odpowiedzialność za działania ze strony Policji. Zatem, gdy Policja i społeczeństwo staną się stałymi partnerami w trosce o bezpieczeństwo publiczne, obu stronom przyniesie to zasadnicze i wymierne korzyści.

Z uwagi na to, że Polska nie posiada „Krajowego programu zapobiegania przestępczości”, w którym działania Policji byłyby tylko jednym z elementów, a Policja jest jednym z podmiotów realizujących Program, proponujemy wdrożenie do realizacji przedsięwzięcia profilaktyczne w zakresie prewencji kryminalnej, drogą realizacji programów tematycznych, częściowych, w odniesieniu do konkretnych zagrożeń. Poszczególne programy, skomasowane, wzajemnie się uzupełniające, planowo wdrażane i realizowane na stałej płaszczyźnie współpracy, stworzą program kompleksowy – „Bezpieczne miasto”.

Istota i założenia programu

Jest to program stałego i partnerskiego współdziałania Policji ze społeczeństwem, który poprzez agendy i instytucje przyczyniać się będzie do poprawy bezpieczeństwa.

Płaszczyzną działania jest:

1. Wypracowanie stałej formy współpracy zezwalającej na realizację programów cząstkowych;
2. Stworzenie stałego forum policyjno-społecznego do optymalnej realizacji założeń programowych;
3. Uzyskanie gwarancji, iż powyższe formy działania zezwolą na racjonalne wykorzystanie sił i środków zaangażowanych w strategię zapobiegania.

Cele programu:

- ograniczenie przestępczości,
- zmniejszenie strachu przed staniem się ofiarą przestępstwa,
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa i jakości życia,
- stworzenie „bezpiecznego miasta” do prowadzenia działalności gospodarczej i życia społecznego oraz rozwoju turystyki.

Do realizacji tych celów niezbędne jest:

- kształtowanie świadomości prawnej i wiktymologicznej społeczeństwa,
- pobudzanie inicjatyw społecznych w kierunku działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa
- zaangażowanie wszelkich możliwych podmiotów w partnerską współpracę międzyinstytucjonalną z Policją w zakresie realizacji programów zapobiegawczych,
- prowadzenie badań środowiskowych wskazujących na potrzebę i zasadność podjęcia działań programowych poprzez: analizę dynamiki przestępczości, geografii czasowo-przestrzennej zdarzeń, rozpoznawanie czynników warunkujących stopień zagrożenia przestępczością, a także badanie poczucia zagrożenia bezpieczeństwa,
- opracowanie na bazie tak skonstruowanego planu „mapy przestępczości”, właściwych propozycji programowych, adekwatnych do zagrożenia, uwzględniających odczucia społeczne oraz infrastrukturę terenu,
- zabezpieczenie funduszu dyspozycyjnego, niezbędnego dla realizacji programu „Bezpieczne miasto”.

Kierunki działania

Program zakłada ukierunkowanie działań profilaktycznych na:

- wtórną prewencję kryminalną (redukcją liczbę przestępstw) zwaną **prewencją fizyczną**. Obejmuje ona między innymi:
 - inspirowanie oraz inicjowanie fizycznej i technicznej ochrony mienia, poprzez tworzenie możliwości wprowadzania metod znakowania przedmiotów i upowszechniania technik zabezpieczenia,
 - eliminowanie błędów i niedociągnięć w projektowanych urządzeniach służących zabezpieczeniu mienia,
 - korektę rozwiązań komunikacyjnych,
 - tworzenie bezpiecznych przejść,

- korektę zabudowy osiedli mieszkaniowych,
 - rozpoznawanie stanu zabezpieczenia oraz wiedzy społeczeństwa w zakresie ochrony mieszkań i poprawę zabezpieczeń w odniesieniu do poszczególnych grup społecznych (głównie osób starszych i samotnych),
 - popularyzację i wprowadzanie nowych systemów zabezpieczeń obiektów handlowych, banków, kantorów, parkingów poprzez wdrażanie nowoczesnych systemów sygnalizacji włamania i napadu,
 - poradnictwo w zakresie stosowania środków zabezpieczających
 - zacieśnienie współpracy z firmami ubezpieczeniowymi na rzecz prawidłowo prowadzonej polityki ubezpieczeniowej,
 - wywoływanie aktywności społecznej w podejmowaniu bezpośrednich działań ochronnych.
- **Prewencję społeczną** – o bardzo szerokim zasięgu społecznym mającym na celu edukację, poradnictwo oraz pomoc społeczną w określonym zakresie. Obejmuje ona m.in.:
 - problematykę demoralizacji i przestępczości nieletnich,
 - sprawy rodziny i dziecka w rodzinie,
 - ochronę kobiet,
 - ochronę ofiar przestępstw,
 - opiekę osób starszych i niepełnosprawnych,
 - ochronę bezpieczeństwa podróżnych, turystów w środkach komunikacji, ośrodkach wczasowych i wypoczynku oraz szlakach turystycznych,
 - poradnictwo zawodowe np. dla doręczycieli pocztowych, właścicieli sklepów, kantorów, banków, stacji paliw płynnych, baz transportowych, straży przemysłowych itp.
 - zapobieganie patologiom społecznym,
 - tworzenie programów wczesnej edukacji dla dzieci i młodzieży,
 - działanie na rzecz redukcji przestępczości (np. rozbojów, włamań, kradzieży sklepowych, kieszonkowych, samochodów, rowerów) poprzez propagowanie zasad prewencji kryminalnej,
 - inspirowanie działań kulturalnych, sportowych, plastycznych i innych dla poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
 - współpracę ze środkami masowego przekazu na rzecz kształtowania świadomości prawnej oraz edukacji wiktymologicznej społeczeństwa,
 - poradnictwo społeczne w szerokim zakresie poprzez działalność wydawniczą (informatory, poradniki, ulotki ostrzegawcze).

Zakładane rezultaty

Realizacja programu „Bezpieczne miasto” powinna pozwolić na osiągnięcie następujących korzyści:

1. zwiększenie poczucia bezpieczeństwa społecznego,
2. zmniejszenie rozmiarów przestępczości,
3. ograniczenia patologii społecznych (narkomanii, alkoholizmu itp.),
4. zmniejszenie przestępczości nieletnich,
5. wykształcenie w społeczeństwie odruchów poszanowania prawa poprzez reakcję na najprostsze przejawy chuligaństwa i brutalności na ulicy,
6. zmianę otoczenia efektywnie poprawiając stan bezpieczeństwa i i porządek publiczny,

7. wprowadzenie nowoczesnych systemów zabezpieczających w chronionych obiektach,
8. wzrost poczucia „bezpieczeństwa przemysłowego” – zainteresowanie problemami miasta ze strony przedsiębiorstw i właścicieli prywatnego biznesu,
9. nawiązanie stałej współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie wypracowania i wdrażania strategii zapobiegania przestępczości,
10. budowa wzajemnego zaufania i więzi społecznych.

Realizacja programu

Program „Bezpieczne miasto” jest częścią składową „Strategii rozwoju miasta Piła 2000”.

Pierwszy etap działalności powinien zostać wykorzystany na przeprowadzenie badań studyjnych nad określeniem stanu przestępczości, a także ryzykiem zagrożenia przestępczością w mieście. Pozwoli to na stworzenie właściwego klimatu dla zainteresowania odpowiednich podmiotów wykonawczych. Powinien także zostać przeznaczony na realizację programów cząstkowych już funkcjonujących i kontynuowanie inicjatyw podjętych, a także budowę płaszczyzny stałej współpracy.

Szczególnie w początkowym okresie realizacji programu niezbędne jest nadanie działaniom odpowiedniego wymiaru propagandowego. Ich realizację proponuje się zawrzeć w trzech grupach tematycznych:

- I. System poradnictwa przeciwdziałającego stwarzaniu okazji do popełniania przestępstw poprzez:
 1. Propagowanie przy wydawaniu lub przedłużaniu koncesji, wpisu do ewidencji gospodarczej zakładania instalacji alarmowej w palcówkach sprzedających towary wartościowe (RTV, elektronika, biżuteria, wyroby futrzarskie), alkohol itp.
Realizator: Urząd Miejski w Pile
Termin: praca ciągła
 2. Inspirowanie stosowania tajnego i jawnego oznakowania przedmiotów wartościowych i sprzętu w obiektach administracji publicznej i instytucjach.
Realizator: firmy znakujące, Policja
Termin: praca ciągła
 3. Prowadzenie poradnictwa zawodowego dla doręczycieli, właścicieli kantorów, banków, stacji paliw, baz transportowych i innych wzmożonego ryzyka.
Realizator: Policja, agencje ochrony, towarzystwa ubezpieczeniowe,
Termin: praca ciągła
 4. Prowadzenie działań informacyjno-ostrzegawczych, wśród grup szczególnego ryzyka (osoby starsze i samotne, uchodzące za majątne, kobiety, dzieci, osoby mające kontakt z wartościami pieniężnymi), propagowanie bezpiecznych zachowań, o możliwościach zabezpieczenia mienia, o występujących zagrożeniach i rozmiarach przestępczości, przekazywaniu szybkich informacji o zdarzeniach bulwersujących społeczeństwo.
Realizator: Policja, prasa, radio i telewizja
Termin: praca ciągła

5. Organizatorom wystaw sugerować eksponowanie różnych form zabezpieczenia mienia, poprzez zapraszanie firm własnych i z innych rejonów kraju.

Realizator: Policja, agencje ochrony, organizatorzy, wystaw

Termin: praca ciągła

II. Stworzenie bezpiecznego środowiska poprzez eliminowanie społecznych uwarunkowań przestępczości:

1. Przeciwdziałanie przestępstwom przeciwko zdrowiu i życiu dokonywanym w określonych miejscach. Opracować mapę miejsc szczególnie zagrożonych.

Podejmowanie działań przeciwko osobom nie przestrzegającym przepisów.

Realizator: Policja, Straż Miejska, Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi

Termin: praca ciągła

2. Przestrzeganie przez organizatorów imprez masowych przepisów przeciwpożarowych, warunków bezpieczeństwa.

Realizator: organizatorzy imprez, właściciele obiektów.

3. Kontrola stanu przygotowań, przebiegu bezpiecznego wypoczynku dzieci, młodzieży i dorosłych.

Realizator: Policja, Straż Pożarna, Leśna, Miejska, Sanepid, Liga Ochrony Przyrody, Wydział Kultury i Sportu i Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego

Termin: corocznie

4. Stworzenie w dzielnicach, osiedlach, ogródkach działkowych grup samoobrony chroniących własne mienie, poprawiających stan bezpieczeństwa i porządku oraz wskazujących na uchybienia w tym stanie.

Realizator: Policja, Komitety Osiedlowe, Straż Miejska

Termin: praca ciągła

5. Koordynowanie działań wszystkich podmiotów zmierzających do ujawniania i zapobieganie aktom wandalizmu, niszczenia mienia, przyrody, wywoływania zagrożeń w miejscach publicznych itp.

Realizator: Policja, Straż Miejska, LOP, LOK

Termin: praca ciągła

6. Organizacja prac interwencyjnych dla poprawienia stanu porządku w mieście.

Realizator: Urząd Miejski, Zarząd Zieleni Miejskiej

Termin: praca ciągła

7. Wspomaganie organizacji czasu pozalekcyjnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych patologią.

Realizator: Miejski Ośrodek Opieki Społecznej, Wydział Kultury i Sportu, Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego

Termin: praca ciągła

8. Organizowanie spotkań klasowych na temat patologii i przestępczości z rodzicami i uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych z socjologiem, duchownym, prawnikiem i lekarzem.

Realizator: Dyrektorzy szkół

Termin: praca ciągła

III. Działania na rzecz bezpieczeństwa na drogach

1. Dbanie o właściwe oświetlenie dróg i przejść dla pieszych

Realizator: Zakład Energetyczny, Wydział Techniczno-Eksp. Urzędu Miejskiego

Termin: praca ciągła

2. Wyznaczanie terenów pod organizację parkingów strzeżonych

Realizator: Wydział Architektury i Wydział Techniczno-Eksp. Urzędu Miejskiego

Termin: praca ciągła

3. Realizacja wniosków Policji dot. inżynierii ruchu drogowego, oznakowania pionowego i poziomego, planowania przejść dla pieszych

Realizator: Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

Termin: praca ciągła

4. Tworzenie programów wczesnej edukacji oraz wychowania komunikacyjnego

Realizator: dyrektorzy szkół

Termin: praca ciągła

5. Uwzględnić w planach perspektywicznych budowę „Miasteczka ruchu drogowego”

Realizator: Zarząd Miasta

Termin:

6. W ramach unowocześniania rozwiązań komunikacyjnych – budowa ścieżek rowerowych przy głównych ulicach miasta

Realizator: Zarząd Miasta

Termin: praca ciągła.